

MALÁ ŠESTNÁCTKA 2020

Všichni víme, jak našimi životy a i naším, téměř již půlročním konáním zamávala chorobná pandemie a z ní vzešlé pomatené vládní kroky zákazů a překvapivých uvolnění a opět zpřísnění, ale ani to nám nemohlo vzít víru, že jisté děje, které nelze provádět veřejně, mají alternaci v komunikačních technologiích a v chytrosti lidí, jež s nimi umí narábát. A tak se stalo, že Malá šestnáctka Brno proběhla, měla naplněný naplánovaný program, včetně tradiční, vzdělávací části; a 31 krátkých hraných filmů zaslaných autory se poté utkalo v soutěži o ceny a čestná uznání. Teď už víme, jak filmy dopadly, ceny byly rozděleny, pochvaly vysloveny a i na dobré rady se dostalo.

A protože ne každý měl možnost dozvědět se názor odborné poroty o kvalitě svého soutěžícího filmu, jsem tady já a rád bych, jak je mým zvykem, a jak jsem rukodělně slíbil, ku každému soutěžnímu filmu vyřkl pár slov, a protože mne velká většina filmů udělala radost, a navíc jsem dobrák od kosti, budou to slova veskrze potěšitelná. Jen mějte na paměti, že nemám patent na rozum a i já se mohu mýlit. Jisto je, že jsem se snažil být co nejobjektivnější, ale pořád jsou to jen mé osobní názory.

Takže vzhůru dolů, tak jak byly filmy v pořadí projekce :

SMOOTHIE PLNÉ LÁSKY, autorský filmový klip šťastně nalezené a sehrané již dvojice Natali Bublová a Vít Naňák, osciluje mezi milým, pubertálně neumělým, ale něžným výlevem srdce mladíka rekapitulujícího své doteky lásky, a mezi krásně neuctivou parodií téhož. Filmařsky vtipně doplněné takovými těmi pohlednicovými cinglárky, motýlky, srdíčky a květkami a i doslovným zobrazováním jednotlivostí v textu, které to sympaticky odlehčují. A o čem to je ? Mladého muže hněte “ zkurvená samota “ a tak si namixuje lektvar zvaný smoothie a pocucává je ho je mu blaze a nastálá euforie ho pudí vyzpívat to přírodě, což činí.

A mně se to kupodivu docela líbilo, snad jen mi to přišlo příliš dlouhé a ani ten vulgarismus tomu moc nepomohl.

KARANTÉNA, této době příznačný titul je i názvem filmu Viktorie Rampal Dzurenko, který originálně rozkrývá možné nemedicínské problémy, které sebou nese karanténa a s ní omezená komunikace jen přes mobily. Vztahové propletence, které jsou jindy zamaskovatelné, díky tomu tak vyplouvají na povrch a odhalují pokřivené charaktery aktérů a nemilé poznání a rozčarování u těch druhých. Dobrá práce, uhlídaný a skoro detektivně odhalovaný a určitě uvěřitelný příběh.

DO REALITY autorů Anežky Svobodové a Vojtěcha Vaňka je prostý a jednoduchý a filmově dobře čitelný návod, jak znovu vnést mezi lidi kontaktní komunikaci a obnovit vztahy bez elektronických aparátů - posbírat jim všechny mobily, dát je do pytle a vyhodit je oknem ven ! A je pokoj !

No, už aby to bylo !

Jestliže předchodí film nesl název Do reality, tak film HLOUPÝ, KDO DÁVÁ, HLOUPĚJŠÍ, KDO NEBERE mi přijde od reality na hony vzdálen. Autorka Daniela

Cašková nám prezentuje podivína, který si rozloží piknikové ležení někde v parku, což při jeho pečlivosti (a la mistr Bean) zabere většinu filmu no a poté čelí, dlužno poznamenat že marně, drobným zcizovatelům jeho pochutin. Malému klukovi a duševně mdlé somračce, jejíž libůstkou je špárat se v nose. I když to беру jako jakési podobenství o netoleranci k lidskému jedinci, jeho prostoru, majetku a jeho svobodám, nemůžu si pomoci, tuto výpovědní hodnotu v tomto filmu příliš nenalézám.

ŠUMPĚNÍ, nádherné pohlázení po duši i po oku, filmový klip na hudbu skupiny Queen má na svědomí Anežka Svobodová, jistě za vydatné pomoci jejích souputnic a taky díky skvělému originálnímu uchopení této skladby, včetně holdu autorům písně a potažmo i Freddiemu Mercuryemu. Humor, laskavost, ulítllost i sebeironie a hlavně spontánnost a odzbrojující lehkost jsou velké trumfy tohoto pracovitého uskupení a i tohoto filmového bonbónku, který tak sladce chutná ! Díky, holky, děláte to výborně ! PAŠTIKA, ZVUK TRUMPETY MĚ ŽERE je pořádná filmová " kláda ", kterou ale docela dobře zvládli autoři Martin Šmíd a Ondřej Vítek z ateliéru Lávká. Ač vidíme docela známé tunajší reálie, dle jmen osob se děj filmu spíše odehrává v Severní Americe. Díky svému ději, s prologem a epilogem místního šerifa, kouzelné trumpetě a počtu mrtvých bych film označil jako pohádkový morytát, protože ani zde není žádný šťastný konec. Šikanovaný syn svobodné matky je záhadným Malcolmem obdařen kouzelnou trumpetou, která přináší do chalupy hojnost, ale plní mu i jeho skrytá přání vůči svým trýznitelům. Matce se nelíbí, že jim šerif trubku odejme a při bitce o ni zahyne i se svý synem v močále. Toť v krátkosti děj. Jak jsem prve uvedl, opravdu velké filmové sousto, které se ale docela povedlo. I díky hercům, dobrým lokacím i samotnému scénáři a celoštábovému nasazení.

SMRT NA ZÁMKU. O upírovi, co se do pití krve tak zabral, a že mu asi šmakovalo, prošvihl východ slunce, a to byl jeho konec. Natočili a hold tak vzdali Wilhelmu Murnauovi, a i použili scény z jeho filmu Upír z Nosferatu, Kryštof Drlík a jeho spolufilmařící, kterým bych doporučil volit lepší úhly pohledu kamery a i si pohrát s osvětlením, abysme děj nejen tušili, ale i viděli.

RANAŘ, silná, dokumentární zpověď člověka, který díky vyprávění otce, bývalého vojáka, jenž ho, po časně smrti jeho matky vychovává sám, nalezne i v sobě vojenského ducha a zatouží stát se sniperem. Spolu s ním prožíváme těžký výcvik i bojové nasazení do akce. Vše natočeno velmi zručně, některé inscenované pasáže jsou do té míry skvěle natočené a sestříhané, - viz úvodní záběry z Ukrajiny - že působí jako přímé reportáže z vojenských konfliktů. I já, bytostný antimilitarista, musím vyseknout autorovi filmu Romanu Vašínkovi poklonu.

Je sympatické, že se mladí filmaři nezaleknou ani závažných témat a jdou do toho, jak se říká hlava nehlava. A to nemyslím ve zlém, jen dodávám, že se to může přepísknout. Nadějný filmař Vojtěch Vaněk a jeho film TY NEMÁŠ HLAD ? jsou toho dobrým příkladem. Kyberšikana a její důsledky a dopady na méně sebejisté a snadno zranitelné. Ta je námětem jeho filmu, který mapuje hloupý počín jistých " kamarádek ", které si vyberou oběť a dělá jim dobře, že ji dehonestují na sociálních

sítích zobrazením, že má nadváhu a tím ji psychicky rozhodí a doženou k odmítání potravy a k anorexii.

Už toto samotné by na film stačilo, ale autor jde, řekl bych nad rámec a nabízí nejen řešení jejího problému a i jakousi náповědu na šťastný konec. Tím, že je to takto dotažené, sklouzává to do jakéhosi přímočarého plakátu, nenutícího diváka o tomto fenoménu více přemýšlet a už vůbec ne to řešit. A to je to přepísknutí v dobré víře, že když jsem řekl "Á" musím i říci "Bé".

No nicméně velká pochvala i obdiv Vojtěchovi Vaňkovi !

HOLIČ, nepatrný a lehce kostrbatý hold Charliemu Chaplinovi a jeho slavné scénce je milou připomínkou Sáry Kroulíkové na tohoto skvělého filmaře a klauna !

BUCHTIČKA NA STOPĚ. Spíše neohrabaný detektiv Buchtička ve stejně spíše úsměvně, ale ne tak neohrabané detektivní konverzačce od barového pultu, natočil Dominik Jurečka. Samotná zápletka i chronologie vyšetřování je velmi slušně uhlídaná a má svou logiku, škoda dobrých, ale propáslych slovních vtipů detektiva a věcnosti a chytrosti jeho asistentky.

KEMPOVÁNÍ, Jana a Michala Novosádových je pěkná prázdninová příhoda, kdy parta kluků a holek vyrazí do blízkého kempu, a když tam dojdou zjistí, že kemp je zavřený. To vše je fajn, ale nápaditě vymyšlené peripetie cestou, děj jaksi zadrhne a ač samy o sobě příjemně nápadité a obrazově vděčné, příliš nefungují a pocitu, že někam jdu a těším se tam, nepomáhají. Takže ani pointa zavřeného kempu, jako pointa nefunguje a je, jak pro autory, tak i pro diváky spíše tečkou za propáslou šancí. Škoda.

EH, EH, NO DO HÁJE ! Na filmy Anežky Svobodové (a její skvělé a stále pěknější družiny) se vždy těším, protože od doby, co jsem jejich filmy uznámenal, propadl jsem kouzlu jejich nakažlivé spontánnosti a jejich humoru a i filmové originalnosti. Čímž jemně naznačuji, že i tento film mě pobavil, ač pár výhrad mám. V prvé řadě je to kapitolování černou pod kterou jde text. Je toho tam moc a i dlouze, ale netuším, jak toto nahradit. Dále je to délka celého filmu, ale to může také být dáno díky těm černým prolukám a pak, nemám pocit jakési jednotící chronologie děje; chápu, že tu nechronologii do toho vnášeli naši udatní politici, ale ve smyslu dramatického děje se s tím dalo něco udělat. A pak, určitá rozkolísanost jednotlivých sekvencí, možná je to způsobeno větší délkou některých scén a i příliš expresivním herectvím v některých pasážích. Ale jinak, spokojené mručení z mé strany.

KABÁT je název filmu, který opět potvrzuje talent Jaroslavy Jefimové. Tajuplný příběh dědečkova kabátu, který zdědí jeho vnučka a do jehož kapes neradno strkat ruce hluboko, jak znělo jeho varování. Jeden troufalý pokus nerespektovat varování se málem vymstí a tak je kabát bez milosti vyhozen na hromadu smetí, kde jej objeví nic netušící pouliční muzikant . . . Film je natočen zručně s dobře budovanou atmosférou i s využitím detailů a různých neobvyklých pohledů kamery, snad trochu kulhá logika proměn a i hlasový part dívky není až tak zřetelný.

Film SKVRNA trochu a v sentimentálním duchu dohlíží na možné konce lidí nakažených pandemickou chorobou. Jeho děj se vzdáleně dotýká osudu Petra a Lucie z románu Romaina Rollanda, ale reflektuje současnou dobu. Mladí lidé - On a Ona - se sbližují, poznávají se, sladí své osobní zájmy a je jim dobře. Pak On objeví

na Jejím těle dermatologický defekt, který je ovšem znakem nakažlivé choroby, což Ho rozhodí do té míry, že na Ni chce zapomenout, ale, když totéž objeví i u sebe, vrací se k Ní až do nevyhnutelného konce. Film Sáry Sliwkové dobře buduje vztah těch lidí i následné peripetie jejich odloučení a velmi citlivě jejich osud filmově završuje.

DOJÍM PAŘÍŽÁK A ZABIJU SE. Už z titulu filmu víme, co se stane a první záběr nám to nepřímo potvrdí, abychom se pak, překlenutím jakéhosi fragmentálního děje, vrátili dramatickým obloukem opět k záběru témuž. Chtělo by se říci experiment a on to taky je, ale tak snadno rozšifrovatelný a čitelný experiment způsobuje, že toto označení pro něj se jakoby zároveň vylučuje. Což se ale dá jednoduše vysvětlit autorčinou invencí a umem ! Ale zanechme teorií, důležité je to, co zanechal v naší duši. A za mne mohu říci, ano, Adéla Honová, mne ten Váš film oslovil velmi a líbil se hodně !

KATUŠA, malý filmový aspoň dvěstěgramový stachan Romana Novosáda nám říká, že co se týká obstarání vodky, je ruský národ velmi vynalézavý. Po úměrném zkrácení by mohl filmeček celkem úspěšně bodovat v sekci minutafilm.

20. LET V KARANTÉNĚ je dobře rozeběhlý film Barbory Beránkové, který si pohrává se situací, že jistá rodina se nedozví, že pandemie skončila a stále se chová karanténně. Byť jsou dobře a vtipně glosovány jisté situace v jejich životě, nedůslednost a nedomyšlenost perspektiv daného stavu vede diváka k pochybám a otázkám až k absolutní nedůvěře a odmítnutí. Což jsem zaznamenal i já sám. Ale, záměr dobrý, jednotlivosti také, holt dál už to jaksi nedopadlo samo. Stane se.

HRA SNŮ je takový obojetný název filmu Milana Hradila, jehož do očí bijící námět už po nějakém zásadním zpracování čeká. Obojetnost je v tom, že když se řekne, že něco je " snů ", značí to obvykle, že to něco je velké, úžasné, nevídané ap. V tomto případě je to zároveň skutečnost, že se to přihodilo ve snu, ale zda-li to bylo snové, je na posouzení diváka. Děj je prostý, ale ne hloupý ! Kluk usne na klávesnici při hraní pokročilé bojové počítačové hry a ve snu mu probíhá myslí jakási historie počítačových her od docela primitivních až po ty nelítostné střelečky, až se dostane do té absolutní, totiž do reálného světa v němž spáchá to, co denně páchá v počítači, ale co v počítači je jenom jako, v životě to jako rozhodně není. Námět skvělý, ale realizace už ne tak dobrá.

VELKÝ ÚKLID je úsměvná a spontánní " ptákovina " u které se autoři, Vítek Holan a kolektiv spřízněných duší, dokonale vyblbli. Co si pamatuji, tak děj se mi nějak vymykal, ale byl tam nějaký doktor, nějaká návštěva, snad policajt či novinář, no a uklízečka a také vědec, kterého nakonec kousne pavouk a je finito. Úsměvné, zábavné, nenutící moc přemýšlet.

KDYŽ CORONA ŘEKLA NE ! Leony Berné je pokus dostat pravidlo, že na všem zlém je i něco dobrého, i když to " dobré " velice rychle zhořkne. Velmi slušné i s pointou v každé sekvenci, snad lépe dotáhnout další paradoxy - učení, úklid - a někde svižnější tempo ve střihu. Ale i tak je to paráda !

(Jen škoda, že nebyla role pro toho křečka v pozadí)

ROMANOVA HRA Alžběty Urbanové je hraný pandán animované Gerryho hry Jana Pinkavy. Né špatný, ale holt až druhý. A navíc jsem měl po celou dobu sto chutí podložit něčím ten hrací stůl, protože se tam furt třepe.

Film Marka Chaloupky VE HVĚZDÁCH, je filmový bonbónek, filmová miniatúrka a filmové potěšeníčko. Proč ? Protože je to chytré, pokorné a vědoucí. Mám za to, že by se to panu Antoine de Saint-Exupérymu taky tak moc líbilo jako mně !

PŮLNOČNÍ PLKÁNÍ Natali Bublové vnímám jako poeticky romantické bilancování jedné zamilované dívky, lehce se opírající o básnický text, obrazově posouvaný až do roviny snu. Peripetie s milým a jeho odchod, žal nad smrtí milované babičky a zastřeně smutný hlas mě nutí vnímat to celé jako jakési loučení, opouštění a osamocení. Ale asi se mýlím, no nicméně nelze mi nedodat, že to kvalitu nijak nepoznamenalo a mne to celé velmi potěšilo.

Neznám, do jaké míry jsou autoři filmových klipů hudebníci, ale je-li to na nějakém klipu vidět, tak určitě na titulu LÉTA DOZRÁVÁNÍ od Zdeňka Picpauera, který byl té odvahy, že použil píseň, která již byla profesionálně provedena coby filmový klip, lehce si upravil text a utajeně vložil do děje několik drobných, ale efektních triků a, doufám že i Vás potěšil stejně jako nás pamětníky divadla Semafor.

KARANTÉNA NA VLÁSKU je skutečně podařený klip Sáry Sliwkové s nadhledem a vtípem reflektující pocity člověka zavřeného v karanténě, a ač chybou při točení klipů bývá obrazová doslovnost textu, tak v tomto případě to vůbec nevádí, naopak to učin sděleného povyšuje. Prostě paráda, s odstupem si říkám, že by tomu báječnému klipu ocenění rozhodně slušelo !

BROKEN DREAMERS natočila Pavlína Havlínová a její klip dobře zapadá do klipového standardu, se všemi cnotmi i nectnostmi této kategorie, ale nelze ho jen tak hodit do jednoho pytle. Má své tempo, žije barvou i obrazem, má vtíp, dobré aktérky a nese i matematické poučení. No a za dvě minuty je hotovo, víc už by asi oči nevydržely. Co víc si přát ?

V ZAJETÍ DOBY. Další z řady filmů jimž za námět posloužila současná pandemická realita natočil Marek Chaloupka a opět zabodoval svou lapidárností, samozřejmostí svého umu, citem pro vytvoření atmosféry a pro sílu detailu a drobnokresby v ději. Komorní, do ztemělého bytu sevřený příběh staré dámy a jejího latentního nebezpečí je umocněn velmi jednoduchým, ale svou výmluvností fantasticky účinným trikem na plochách oddělujících její soukromí od venkovního světa. Ač je příběh docela krátký, je čitelný a poví toho mnoho, včetně naděje na konci filmu. Skvělé !!

SIMUL je hraný film Pavla Vávry nabízející vizi budoucí doby, kdy nějací novodobí nadbolševici ví nejlíp jak žít, jak má vypadat svět nový, prý bez emocí a násilí a při tom, ve jménu nenásilí bez skrupulí zabíjejí ostatní, čipují vybrané a blbnou svou zvrácenou filozofií mající v programu jen velkohubé demagogické kecy. Mimochodem, scéna kde jakási komise těch správných kádruje pochybující doktorku, jako by z oka vypadla scéně z Jirešova filmu Žert, kde komise těch správných spolustudentů demagogicky kádruje hlavního hrdinu filmu podsouvajíc mu "jeho" zvrácené myšlenky a postoje. Myslím si, že takové filmy jsou určitě potřebné, ale nemohu se zbavit dojmu, že v amatérské rovině nejsou proveditelné tak, aby

cele zabraly problematiku do všech důsledků a dokázaly ji sdělit, aniž by to nebyly jen ty již vzpomenuté velkohubé kecy. Neupírám snahu filmařů dotknout se i takových témat, ale řekl bych, že tak malé dotknutí je žádné dotknutí. Při vší úctě.

USPÁVANKA ELFOV. Ruku políbit tomu dramaturgovi, který po předchozím filmu nasadil do projekce tuto očištnou sprchu ! Filmový klip tohoto názvu je dílem Daniela Rázusa, jehož dětská tematika nesmí filmařskou obec mýlit ani ovlivňovat, což je v soutěži filmů bez kategorií dost těžké, ale protože nelze nevidět jeho přednosti, milá laskavost, úsměvnost a pozitivismus a také, že nepřehlédnutelná je kameramanská práce a režijně citlivé budování děje, což dovedna (ať jsme styloví) dává základ pro dobrý filmový zážitek. A ten, alespoň u mně, nastal. Děkuji.

JEDENÁCT POLEN. Když jsem tento film shlédl poprvé, tak jsem si pomyslel, že se ten Páťa zbláznil; vždyť to je poskakané, jako od smrti ! Novodobé kolo, meziválečné reklamy, Národní listy, Dukla Praha, Klapzuba, červená čtyřka hospoda . . .

No ale brzy mi došlo, že ten časový a věcný a já nevím ještě jaký další propletenec je záměrný, a že je to laciná vějička pro takové šťouraly, jako jsem já, a na dálku jsem se Pát'ovi, přesněji řečeno režiséru snímku Patrikovi Polákovi omluvil za svou momentální zbedněnost. A od té doby jsem se již jen bavil, vítal nové a nové nonsensy a divoké vazby a těšil se, co dalšího mě ještě dostane. A pak už to šlo hladce, ráz naráz až k dobrému konci.

A když je konec dobrý, tak je všechno dobré !!!

Což by mohla být i taková hezká tečka za tím mojím spisováním.

Milan Šebesta

